

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, ט"ז באייר, התשע"ח
1 במאי, 2018
123/2018

מסחר בין-לאומי בשירותים עסקיים¹, לפי סוג שירות וענף כלכלי² 2014

International Trade in Business Services by Type and Industry 2014

בהודעה זו מובאים אומדני המסחר הבין-לאומי בשירותים עסקיים של ישראל לפי סוג שירות וענף כלכלי (כולל חברות קשורות³ וחברות בעלות עצמה טכנולוגית גבוהה) לשנים 2011-2014. האומדנים מבוססים על תוצאות סקר דו-שנתי הנערך בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

בשנת 2014:

- יצוא השירותים העסקיים הסתכם ב-26.0 מיליארד דולר והיווה 73% מסך יצוא השירותים של המשק.
- יבוא השירותים העסקיים הסתכם ב-11.2 מיליארד דולר והיווה 47% מסך יבוא השירותים של המשק.
- יצוא השירותים העסקיים לחברות קשורות היווה 46% מסך יצוא השירותים העסקיים.
- יבוא השירותים העסקיים מחברות קשורות היווה 33% מסך יבוא השירותים העסקיים.
- יצוא שירותי מחקר ופיתוח ושירותי מחשוב היוו 53% מסך יצוא השירותים העסקיים ו-38% מסך יצוא השירותים של ישראל.
- משקל ענפי השירותים מכלל יצוא השירותים העסקיים היה 80%, ומשקל ענפי התעשייה היה 11%.
- משקל ענפי השירותים מכלל יבוא השירותים העסקיים היה 49%, ומשקל ענפי התעשייה היה 31%.

[ללוחות ולנתוני התרשימים](#)

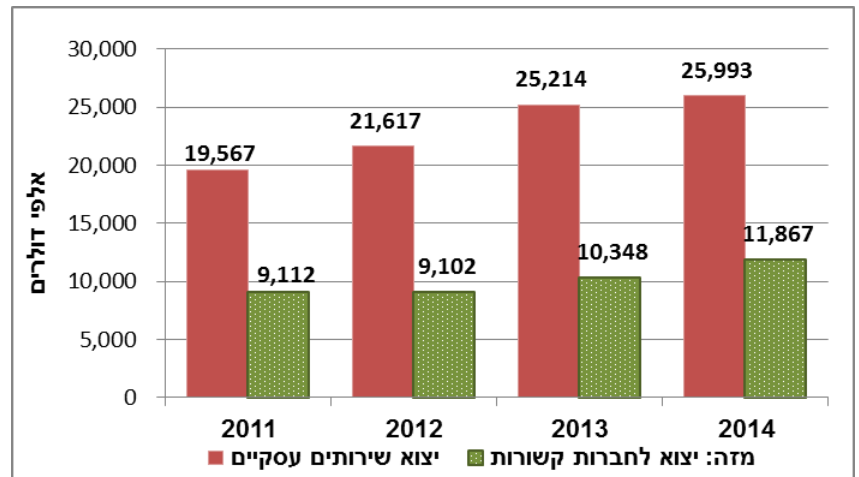
[להגדרות והסברים](#)

¹ שירותים עסקיים כוללים שירותי תכנה ומחשוב, מחקר ופיתוח, שירותי תקשורת, שירותי הנדסה וטכנאים, פרסום, תמלוגים, בינוי, מסחר ועוד. הם אינם כוללים שירותי תיירות, הובלה, ביטוח וממשלה, ראו: [לוח 4, סיכום מאזן התשלומים של ישראל לשנת 2017](#) (08/03/2018)

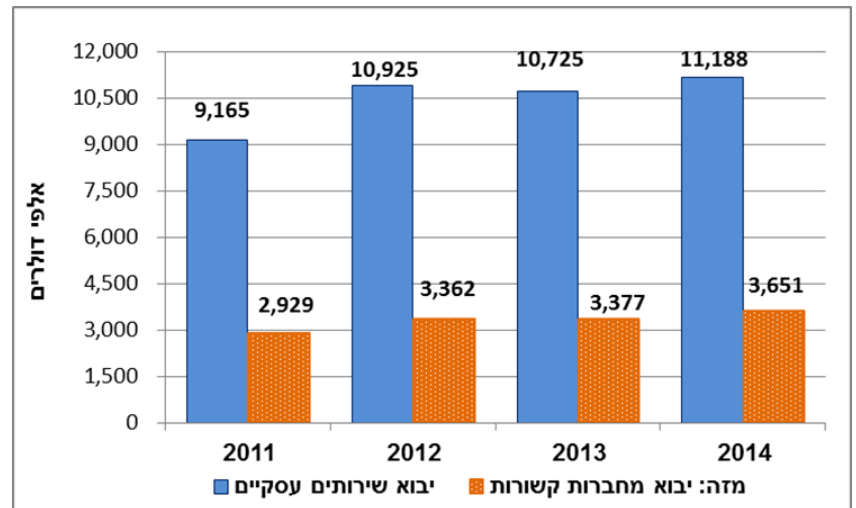
² שירותים עסקיים יכולים לנבוע מענפי כלכלה שונים, כגון ענפי תעשייה, מסחר ושירותים.

³ חברות קשורות הן חברות זרות המחזיקות בחברה ישראלית או חברות זרות המוחזקות ע"י חברה ישראלית בשיעור של יותר מ-10% מהון המניות.

תרשים 1: יצוא שירותים עסקיים 2011-2014

תרשים 2: יבוא שירותים עסקיים 2011-2014

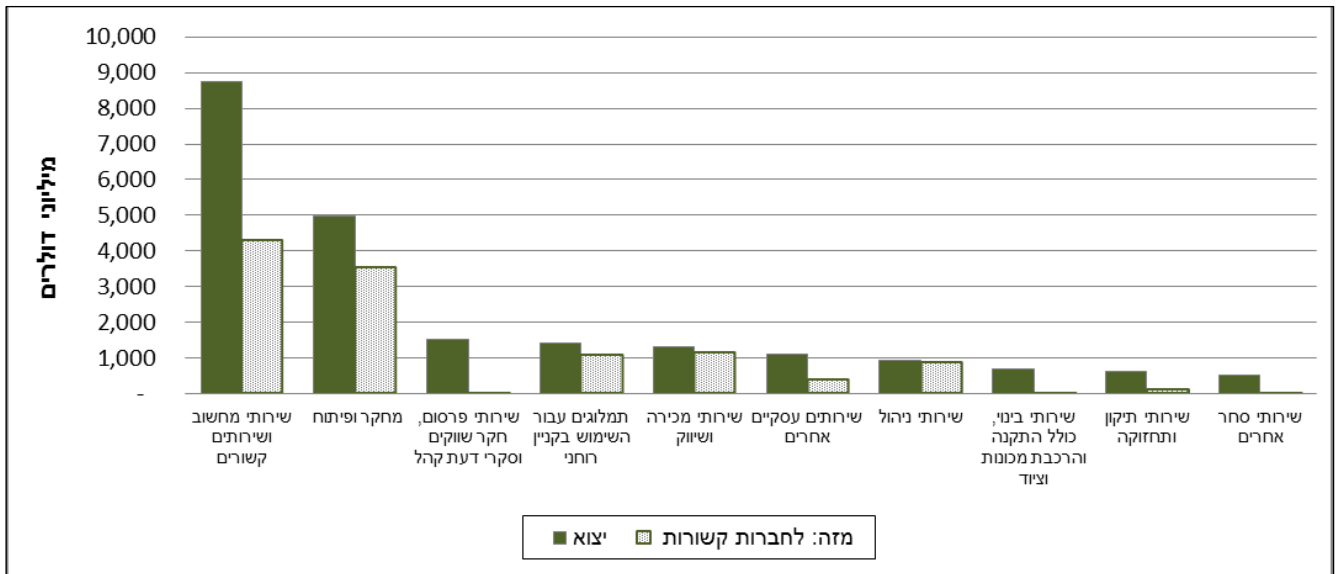
4 התפלגות היצוא והיבוא של השירותים העסקיים לפי סוג שירות

יצוא (לוח 1)

יצוא שירותי מחשוב הסתכם ב-8,750 מיליון דולר, מתוכו 49% לחברות קשורות בחו"ל. מחקר ופיתוח בתחום התכנה הנכלל בשירותי מחשוב הסתכם ב-3,424 מיליון דולר, מתוכם 87% לחברות קשורות בחו"ל. יצוא שירותי מחקר ופיתוח (ללא חברות הזנק) הסתכם ב-4,491 מיליון דולר, מתוכם 78% לחברות קשורות בחו"ל, והיווה 30% מכלל יצוא השירותים העסקיים לחברות קשורות בחו"ל. יצוא שירותי מחקר ופיתוח ושירותי מחשוב היוו 53% מסך יצוא שירותים עסקיים ו-39% מסך יצוא השירותים של ישראל.

⁴ בהתאם לסיווג ה-2010 EBOPS (EXTENDED BALANCE OF PAYMENTS CLASSIFICATION OF SERVICES). להסברים נוספים ראו [מסחר בין-לאומי בשירותים עסקיים - הגדרות והסברים](#).

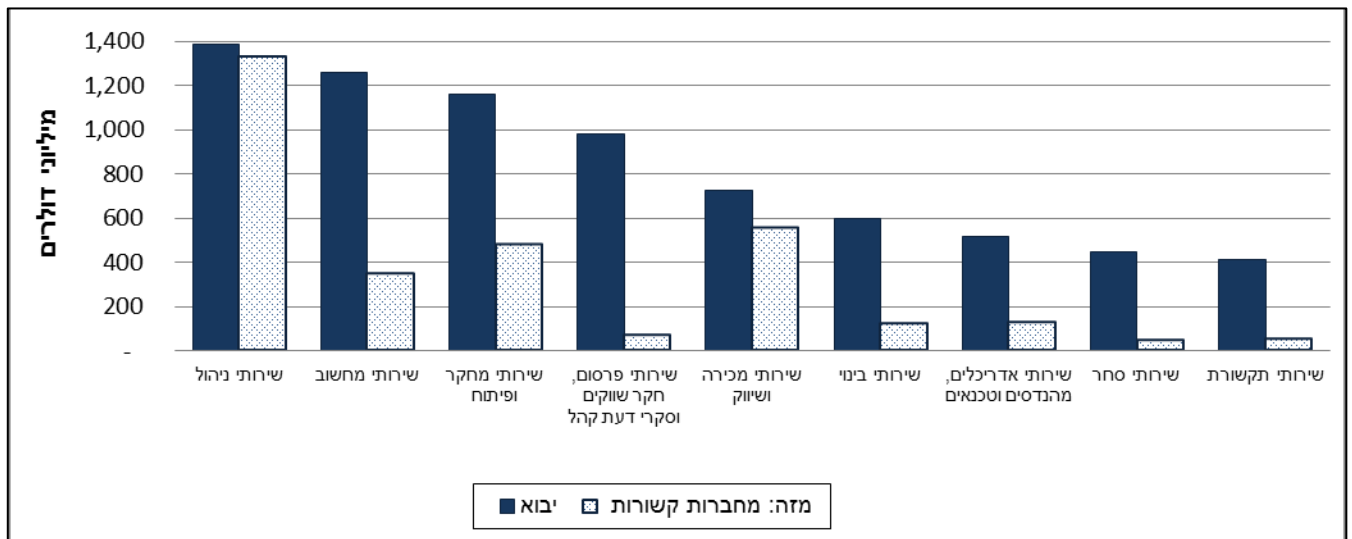
תרשים 3: יצוא שירותים עסקיים לפי סוגי שירות, 2014

יבוא (לוח 2)

יבוא שירותי ניהול הסתכמו ב- 1,387 מיליון דולר (96% משירותים אלו הם בין חברות קשורות), שירותים אלה יחד עם שירותי מכירה ושיווק היוו 19% מכלל יבוא השירותים העסקיים. יבוא שירותי מחשב עלה פי שניים מאז שנת 2011, והסתכם ב- 1,257 מיליון דולר, 27% מיבוא שירותים זה היה מחברות קשורות בחו"ל, והיווה 9% מסך יבוא השירותים מחברות קשורות בחו"ל. יבוא שירותי מחקר ופיתוח הסתכם ב-1,157 מיליון דולר, 42% מיבוא שירותים זה היה מחברות קשורות בחו"ל. יבוא שירותי פרסום, חקר שווקים וסקרי דעת קהל הסתכם ב-977 מיליון דולר.

תרשים 4: יבוא שירותים עסקיים לפי סוגי שירות, 2014

יצוא (לוח 3)

יצוא השירותים העסקיים של ענפי התעשייה הסתכם ב-2,884 מיליון דולר, 48% מתוכם לחברות קשורות בחו"ל. ענף 62 (תכנות וייעוץ בתחום המחשבים ושירותים אחרים) היווה 42% מסך יצוא השירותים העסקיים, מתוכם 63% לחברות קשורות בחו"ל. ענף 72 (מחקר מדעי ופיתוח) היווה 17% מסך יצוא השירותים העסקיים, מתוכם 58% לחברות קשורות בחו"ל.

יבוא (לוח 4)

יבוא השירותים העסקיים בענף 62 (תכנות וייעוץ בתחום המחשבים ושירותים אחרים) הסתכם ב-1,938 מיליון דולר והיווה 17% מכל יבוא שירותים עסקיים. יבוא השירותים העסקיים בענף 19-21 (ייצור מוצרי נפט, כימיקלים ותרופות) הסתכם ב-1,751 מיליון דולר (16% מיבוא שירותים עסקיים). יבוא שירותים בענף 26 (ייצור מחשבים, מכשור אלקטרוני ואופטי) הסתכם ב-1,172 מיליון דולר. היבוא בענף זה היווה 10% מסך יבוא השירותים העסקיים, מתוכם 57% היה מחברות קשורות בחו"ל. היבוא בענפים 62 (תכנות וייעוץ בתחום המחשבים ושירותים אחרים) ו-72 (מחקר מדעי ופיתוח) הסתכם ב-2,708 מיליון דולר, מתוכם 35% מחברות קשורות בחו"ל.

יצוא (לוח 5)

יצוא שירותי ניהול, יחד עם שירותי מכירה ושיווק (89% משירותים אלה הם לחברות קשורות) הסתכמו ב-2,265 מיליון דולר. 61% מסך יצוא שירותים אלה היה בענף 62 (תכנות וייעוץ בתחום המחשבים ושירותים אחרים). יצוא שירותי תחזוקה ותיקונים בענפים 29 ו-30 (ייצור כלי תחבורה והובלה) הסתכם ב-287 מיליון דולר, שהם 47% מסך יצוא שירותי תחזוקה ותיקונים. ענף 62 ייצא 70% מסך התקבולים בגין תמלוגים עבור שימוש בקניין רוחני.

יבוא (לוח 6)

יבוא שירותי מחשוב הסתכמו ב-1,257 מיליון דולר, מתוכם 47% היה בענף 62 (תכנות וייעוץ בתחום המחשבים ושירותים אחרים) ו-11% - בענף 46 (מסחר סיטוני, פרט לכלי רכב מנועיים). יבוא שירותי תחזוקה ותיקונים הסתכמו ב-314 מיליון דולר, מתוכם 47% היה בענף 26 (ייצור מחשבים, מכשור אלקטרוני ואופטי). היבוא בענפים 19-21 (ייצור מוצרי נפט, כימיקלים ותרופות) היווה 40% מסך יבוא שירותי ייעוץ עסקי.

שירותים בעלי עצמה טכנולוגית גבוהה ומאזן התשלומים הטכנולוגי של ישראל עם חו"ל (לוח א)

רכיב עיקרי ביצוא וביבוא השירותים בישראל הוא המסחר הבין-לאומי בשירותים בעלי עצמה טכנולוגית גבוהה. לוח א להלן מפרט את המסחר בשירותים אלה לשנת 2014.

סך כל היצוא של שירותים בעלי עצמה טכנולוגית גבוהה הסתכם ב-14,289 מיליון דולר בשנת 2014, מתוכם 62% לחברות קשורות בחו"ל. יצוא שירותים אלו היווה 55% מסך כל יצוא השירותים העסקיים ו-40% מסך יצוא השירותים במשק.

74% מיצוא שירותים עסקיים לחברות קשורות בחו"ל נבע משירותים בעלי עצמה טכנולוגית גבוהה. סך כל היבוא של שירותים בעלי עצמה טכנולוגית גבוהה הסתכם ב-3,334 מיליון דולר בשנת 2014, מתוכם 35% מחברות קשורות בחו"ל. יבוא שירותים אלו היווה 30% מסך יבוא השירותים העסקיים ו-14% מסך יבוא השירותים לישראל.

לוח א: מאזן תשלומים טכנולוגי, 2014

לוח א. מאזן תשלומים טכנולוגי לשנת 2014 (אלפי דולרים)

מזה: מחברות קשורות	יבוא	מזה: לחברות קשורות	יצוא	סוג שרות
119,605	583,368	1,035,490	3,195,029	שירותי מחשוב
78,890	102,235	998	161,634	תכנה מותאמת אישית
81,243	388,253	78,328	805,502	רישיונות לשימוש בתכנה
63,754	137,938	2,969,810	3,423,873	מחקר ופיתוח בתחום התכנה
..	183,704	..	20,650	תמלוגים עבור רישיון לשכפול ולא הפצה של מוצרים אורקוליים
20,393	165,086	565,165	565,165	תמלוגים עבור רישיון לשכפול ולא הפצה של תכנות מחשב
140,889	77,299	371,346	540,005	תמלוגים עבור שימוש בסימנים מסחריים פטנטים מודלים
168,928	23,836	129,113	303,920	תמלוגים עבור שימוש בתוצאות של מחקר ופיתוח
478,124	1,139,238	3,523,756	4,930,951	מחקר ופיתוח
..	..	..	497,400	מזה: יצוא שירותים של חברות הזנק ועסקאות חריגות בנכסים בלתי מוחשיים
3,291	11,403	..	55,536	מכירת/רכישת פטנטים וידע
953	6,855	..	1,585	מותגים עיצוביים ומודלים
123,928	515,121	115,897	284,743	שירותי אדריכלים ומהנדסים
1,279,997	3,334,337	8,789,903	14,288,592	סה"כ

הגדרות והסברים

כללי

המסחר הבין-לאומי בשירותים עסקיים הוא חלק מהמסחר הבין-לאומי הכולל בשירותים, המוצג בחשבון השוטף של מאזן התשלומים. החשבון השוטף מורכב מחשבון הסחורות, מחשבון השירותים, מחשבון ההכנסות הראשוניות ומחשבון ההכנסות המשניות (העברות שוטפות). סיכום חשבונות אלה מסתכם בגירעון או בעודף של החשבון השוטף, אחד מהמשתנים הכלכליים המשקפים את מצב המשק.

חשבון השירותים במאזן התשלומים נערך בהתאם להנחיות הבין-לאומיות הקשורות לחשבונאות הלאומית, למאזן התשלומים ולסטטיסטיקה של המסחר הבין-לאומי בשירותים, כפי שהן באות לידי ביטוי בפרסומים הבאים:

System of National Accounts – 2008 – (SNA2008) - UN, OECD, Eurostat, IMF, World Bank

<https://unstats.un.org/unsd/nationalaccount/docs/SNA2008.pdf>

Balance of Payments Manual – 6th edition - 2009- (BPM6) - IMF

<http://www.imf.org/external/pubs/ft/bop/2007/pdf/bpm6.pdf>

Manual on Statistics of International Trade in Service – 2010 – (MSITS) - UN, OECD, IMF, EC, UNCTAD, WTO

<http://unstats.un.org/unsd/tradeserv/TFSITS/manual.htm>

המסחר הבין-לאומי בשירותים עסקיים הוא חלק ניכר מסך כל המסחר הבין-לאומי בשירותים בישראל. שירותים עסקיים הוא שם כללי לכל השירותים הנסחרים עם חו"ל בניכוי סוגים מוגדרים אחרים, המתפרסמים בנפרד בסטטיסטיקה של המסחר הבין-לאומי, כדלקמן: שירותי תיירות, שירותי הובלה ותחבורה, שירותי ממשלה ושירותי ביטוח. יצוא השירותים העסקיים מהווה כ-73% מסך כל יצוא השירותים בישראל, ואילו יבוא השירותים העסקיים הוא כ-47% מסך כל יבוא השירותים. עם התרחבות המסחר הבין-לאומי בשירותים בכלל ושל השירותים העסקיים בפרט, נוצר צורך בסיווג מפורט יותר של שירותים אלה, על מנת לעמוד בדרישות של משתמשים שונים במשק ובצרכי המו"מ הבין-לאומי הקשור למסחר בשירותים.

1. סיווג השירותים

סיווג לפי סוג השירות

הסיווג המומלץ לסוגי שירותים – בהתאם להנחיות הבין-לאומיות – הוא במסגרת ה- *BPM6* ומוצג ב- *MSITS* תחת השם:

Extended Balance of Payments Classification of Services - EBOPS

סיווג ה-EBOPS כולל מספר קבוצות שירותים עיקריות, כדלקמן:

- שירותי תיירות
- שירותי הובלה ותחבורה
- שירותי ממשלה
- שירותי ביטוח
- שירותים עסקיים אחרים

עם פרסום ה-MSITS, סיווג ה-EBOPS הוצע ע"י הארגונים הבין-לאומיים כסיווג המומלץ להצגת חשבון השירותים. סיווג זה כולל הנחיות מפורשות לגבי התפלגות השירותים העסקיים לפי סוגים. הלמ"ס אמצה את ה-EBOPS, החל משנת 2004. לוח א בהמשך הנספח מציג את סיווג השירותים העסקיים, כולל הגדרות, כפי שאומץ ע"י הלמ"ס על בסיס ה-EBOPS.

הגדרות סוגי השירותים בלוח א הן אחידות לגבי יצוא ויבוא. לכן, כאשר בהגדרות אלה מדובר על תמורות לנותני שירותים, הכוונה היא לתמורה שקבלו נותני שירותים שהם תושבי ישראל – לגבי יצוא – או לתמורה שקבלו נותני שירותים שהם תושבי חו"ל – לגבי יבוא.

1.1. סיווג לפי ענף כלכלי

בסיווג מסווגים מפעלים לפי הפעילות הכלכלית העיקרית שלהם. הפעילות הכלכלית של מפעל נקבעת לפי הפעילות שממנה נובע עיקר הערך המוסף שלו. הלמ"ס אחראית על קביעת סיווג הענפים של היחידות המוסדיות במשק, לפי מפתח דומה לסיווג הבין-לאומי :SIC

International System of Industrial Classification -Rev. 4

סיווג ענפי הכלכלה הישראלי מוצג בפרסום הלמ"ס:

"הסיווג האחד של ענפי כלכלה – 2011"

http://www.cbs.gov.il/webpub/pub/text_page.html?

[publ=94&CYear=2011&CMonth=1](http://www.cbs.gov.il/webpub/pub/text_page.html?publ=94&CYear=2011&CMonth=1)

הלמ"ס מפרסמת משנת 2001 סיווג של יצוא ויבוא שירותים עסקיים לפי ענפי כלכלה, במסגרת פרסומי מאזן התשלומים. כפי שהוסבר לעיל, הסיווג הענפי הוא סיווג של מפעלים ולא של סוגי שירותים. מכאן, שהיצוא או היבוא של שירותים בענף כלכלי מסוים הוא סך כל היצוא או היבוא של כל המפעלים המסווגים בענף, ללא קשר עם סוגי השירותים המיוצאים או המיובאים.

1.2. סיווג לפי ארצות

הסיווג לפי ארצות, מאפשר לקבל מידע על יצוא ויבוא שירותים עסקיים לפי סוג שירות ומדינה ולפי ענף כלכלי ומדינה. הסיווג לפי ארצות נעשה בהתאם לסיווג ה-*United Nations Statistics Division* :*UNSD*

Nations Statistics Division

1.3. סיווגים אחרים

שני סיווגים נוספים רלוונטיים ליצוא ויבוא שירותים בכלל ולשירותים עסקיים בפרט:

- סיווג מפורט מאוד של מוצרים – סחורות ושירותים – הוא ה-*CPC* :
Central Product Classification
- סיווג נוסף הוא ה-*GNS/W/120*, הנובע מצורכי המו"מ בין מדינות לגבי המסחר הבין-לאומי בשירותים, במסגרת הסכמי ה-*GATS* :
General Agreement on Trade in Services
- סיווג ה-*CPC* מתואם באופן מלא עם ה-*HS* :
(Harmonized Commodity Description and Coding System)

המשמש סיווג מרכזי בסחר החוץ (מסחר בין-לאומי בסחורות).

לגבי שירותים, ה-*CPC* הוא הסיווג הבין-לאומי הראשון המכסה את מלוא מגוון התפוקות של הענפים השונים ויכול לשמש כבסיס לצורכי ניתוח של סטטיסטיקאים ומשתמשים אחרים בנושא שירותים. הקבלה בין סיווג ה-*EBOPS* לבין ה-*CPC*, ניתן למצוא ב-*MSITS*, כאשר רמת הפירוט של ה-*CPC* בדרך כלל גבוהה יותר. פריט אחד בסיווג ה-*EBOPS* יכול להקביל לכמה פריטים ב-*CPC*, אם כי במקרים מסוימים לא ניתן למצוא גם ב-*CPC* פריטים מקבילים ל-*EBOPS*.

יש כוונה בעתיד להרחיב את ההתאמה בין שני הסיווגים, על מנת ליצור מערכת מותאמת של סיווגי שירותים הקשורים לתפוקות ולמסחר בין-לאומי גם יחד.

יחד עם זאת, קיימים קשיים באיסוף נתונים מפורטים מאוד של המסחר הבין-לאומי בשירותים, ורמות פירוט גבוהות עלולות להיות כרוכות בעלויות גבוהות, מאחר שהמסחר בשירותים – להבדיל מהמסחר בסחורות – אינו מתנהל דרך המכס ויש צורך בשימוש בסקרים.

סיווג ה-*GNS/W/120* מבוסס על רשימה של סוגי שירותים שנמסרה ע"י מדינות שונות, לצורך ניהול מו"מ בין-לאומי על המסחר הבין-לאומי בשירותים במסגרת הסכמי ה-*GATS*. ניתן למצוא הקבלה בין סיווג זה ל-*EBOPS* וגם ל-*CPC* במדריך המסחר הבין-לאומי בשירותים – *MSITS*.

2. סקר יצוא ויבוא שירותים עסקיים:

2.1. מטרות הסקר

סקר יצוא ויבוא שירותים בא לשמש כלי מרכזי לסיווג המסחר הבין-לאומי בשירותים עסקיים, בהתאם להנחיות הבין-לאומיות – כפי שצוין לעיל – ולמטרות המפורטות הבאות:

1. סיווג לפי סוג שירות - בהתאם ל-EBOPS
2. סיווג לפי ענפי כלכלה – בהתאם לסיווג האחיד של ענפי כלכלה –2011
3. סיווג היצוא והיבוא לפי ארצות
4. שיפור האומדנים השוטפים של סך כל היצוא והיבוא של שירותים עסקיים

2.2. תדירות הסקר

סקר יצוא ויבוא שירותים עסקיים נערך לראשונה לשנת 2004. הסקר נערך במתכונת שנתית, עד עתה נערכו סקרים על השנים 2009-2012, והסקר הנוכחי – 2013-2014.

2.3. אוכלוסיית הסקר

הסקר מוגדר למגזר העסקי בלבד. אוכלוסיית הסקר הן כל החברות העסקיות במשק העוסקות ביצוא ו/או ביבוא שירותים. חברות בענפים מסוימים אינן נכללות באוכלוסיית הסקר, בהיותן יצאניות של שירותים שאינם נכללים בהגדרות הסקר (כגון ענפי הובלה ותחבורה, ענפי בתי המלון והמסעדות וכד'). ענפים נוספים שאינם נכללים במסגרת הסקר, הם: ענפי החקלאות, היהלומים והפיננסיים. עריכת אומדנים ליצוא וליבוא של שירותים פיננסיים אינה נכללת במטרות הסקר והנושא מטופל באופן נפרד. לכן, ענפי הפיננסיים אינם כלולים באוכלוסייה. ענפי החקלאות אינם מקור רלוונטי ליצוא שירותים ולכן הוחלט שלא לכלול אותם באוכלוסייה. לעומת זאת, מפעלים בבעלות יחידות המסווגות בחקלאות, כלולים ברוב המקרים באוכלוסיית הסקר.

2.4. מסגרת הדגימה של הסקר

מסגרת דגימה (להלן מסגרת) היא רשימת החברות העסקיות אשר מתוכנן הוצא המדגם לסקר. המסגרת של הסקר נקבעה כדלקמן:

יצוא שירותים – מסגרת היצוא מבוססת על:

1. קובצי מע"מ - קבצים המתקבלים בלמ"ס בתדירות חודשית והכוללים פדיון מע"מ בשיעור אפס, מזהה לפי מספר חברה (ח.פ.). פדיון מע"מ בשיעור אפס מקורו בדרך כלל ביצוא סחורות ו/או שירותים. על מנת לקבל מסגרת לסקר השירותים, הפדיון בשיעור אפס מנוכה מיצוא הסחורות, ע"י הצלבה של קבצי מע"מ עם קבצי מכס (מל"מ) לפי מספר חברה. לכל חברה התקבלה בצורה זו הערכה ראשונית לגודל היצוא, אשר שימש כגודל החברה בעת הוצאת המדגם. חברות אשר פדיון בשיעור אפס שמקורו אינו יצוא מוצרים (כגון מכירות לאילת, מכירת פירות וירקות וכו') מנוכות בדרך כלל ואינן נכללות במסגרת.
2. נתוני המערכת הבנקאית לגבי יצוא שירותים.
3. תוצאות סקרים קודמים.

יבוא שירותים – מסגרת היבוא מבוססת על נתוני המערכת הבנקאית לגבי יבוא שירותים וכן על תוצאות סקרים קודמים. ערך סך עסקאות יבוא השירותים שביצעה כל חברה ידוע ושימש כנתון הגודל לדגימה.

2.5. המדגם

מדגם הסקר הוצא מתוך המסגרת. תכנון והוצאת המדגם נעשו בשכבות דגימה שהוגדרו על ידי שילוב של שלושת המאפיינים הבאים:

יבוא/ייצוא שירותים – נעשתה הבחנה בין חברות מייבאות שירותים לחברות מייצאות שירותים. חברות שהופיעו הן במסגרת היבוא והן במסגרת היצוא צורפו לשכבות המייבאות שירותים ונתון הגודל לדגימה נקבע להיות סך ערכי יבוא ויצוא שירותים שביצעה לפי המסגרת.

ענף דגימה – החברות סווגו לשכבות דגימה בהתאם לענף הכלכלי בו הן עוסקות.

קבוצות גודל של יצוא ו/או יבוא השירותים הצפוי – החברות סווגו לקבוצות גודל בכל ענף דגימה בנפרד, בהתאם לגודל הצפוי של יצוא ו/או יבוא השירותים.

מדגם החברות בסקר הוקצה לשכבות הדגימה השונות תוך כוונה לקבל אומדנים עם מהימנות דומה לאומדן סך יבוא ויצוא השירותים לפי ענפי הכלכלה. לשכבות דגימה עם קבוצות הגודל הגבוהות יותר הוקצו חלק יחסי גדול יותר של המדגם, עד כדי דגימת חברות בוודאות. בתוך כל שכבת דגימה בנפרד הוצא מדגם בהסתברות אחידה, בהתאם לגודל המדגם שהוקצה לשכבה ולמספר החברות במסגרת באותה שכבה.

3. המסחר הבין-לאומי בשירותים עסקיים - אומדנים שוטפים

3.1. אומדני יצוא שוטפים

אומדני יצוא שוטפים של שירותים עסקיים, מתפרסמים ע"י הלמ"ס בתדירות חודשית ורבעונית, במסגרת הודעה חודשית לתקשורת של יצוא שירותים, וכן הודעות רבעוניות לתקשורת של מאזן התשלומים. האומדנים הרבעוניים מבוססים על אומדנים החודשיים, הנבנים באופן דומה למתואר לעיל לגבי סקר יצוא ויבוא שירותים ועל תוספות ייחודיות – כפי שיפורט להלן.

3.1.1. מסגרת חודשית לאומדני יצוא שוטפים

בניית אומדנים שוטפים של יצוא שירותים עסקיים נערכת בעזרת קובצי מע"מ וקובצי מל"מ – באופן דומה לבניית מסגרות שנתיות לסקר יצוא ויבוא שירותים. חברות בענפי שירותים - פדיון בשיעור אפס (קובצי מע"מ) בניכוי יצוא סחורות (קובצי מע"מ). בחברות אלה קיים מתאם גבוה בין סכומי היצוא במסגרת לבין יצוא השירותים הנרשם בדוחות הכספיים של החברות. בענפי שירותים מסוימים נערכים אומדני יצוא שירותים באופן פרטני לענף. חברות בענפי התעשייה והמסחר - בחברות אלה אומדן המתבסס על קובצי מע"מ ומכס פחות טוב, לכן האומדן מתבסס על תוצאות סקר יצוא ויבוא שירותים עסקיים. תוצאות סקר יצוא ויבוא שירותים משמשות לעדכון ולשיפור האומדנים בכל הענפים.

3.1.2. תוספות לאומדני יצוא שוטפים

יצוא שירותים לרשות הפלסטינית – מקור הנתונים ליצוא זה הם קבצים מיוחדים משלטונות מע"מ, המתבססים על חשבוניות שהוגשו לתושבי הרשות בגין יצוא סחורות ושירותים. עמלות שקבלו סוכנים ישראלים מחברות תעופה וספנות זרות – עוסקים אלה אינם נכללים במסגרת הסקר, בהיותם שייכים לענפי התחבורה. מקור הנתונים הוא במערכת הבנקאית. יצוא שירותים בגין יחידים לא מדווחים – אלה סכומים שמקורם במערכת הבנקאית ומהווים תקבולים מחו"ל ליחידים תושבי ישראל על כספים שיציאתם לא דווחה כיצוא שירותים. חלק מסכומים אלה נאמד כיצוא שירותים.

מכירת חברות הזנק – במקרים רבים, מכירת חברות הזנק לחו"ל כרוכה בהעברת בעלות על מוצר לא-מוחשי מתושבי ישראל לתושבי חו"ל. במקרים אלה, מכירת החברה או חלק ממנה נחשבת ליצוא שירותים. קיים מעקב חודשי בלמ"ס על מכירות חברות הזנק ונערכת בדיקה, על מנת לקבוע את אופן רישום המכירה של כל חברה.

3.1.3. אומדן יצוא ענף התקשורת

החל מהסקר לשנת 2009 של יצוא ויבוא שירותים עסקיים נכללו גם חברות מענף התקשורת.

3.2. אומדני יבוא שוטפים

אומדני יבוא שוטפים של שירותים עסקיים, מתפרסמים ע"י הלמ"ס בתדירות רבעונית, במסגרת הודעות לתקשורת של מאזן התשלומים.

אומדנים אלה מבוססים על שלושה מקורות נתונים:

1. נתוני המערכת הבנקאית לגבי יבוא שירותים
2. דיווחים ישירים של חברות עסקיות ללמ"ס
3. קובצי מע"מ מיוחדים, לגבי יבוא שירותים מהרשות הפלסטינית

לוח א – הגדרת שירותים עסקיים לפי סיווג ה-EBOPS
 (Extended Balance of Payments Classification of Services)

שם שירות	קוד שירות
שירותי תקשורת	SI1
1) שירותי דואר ובלדרות 2) שירותי טלקומוניקציה, כולל שירותי טלפון בינלאומיים בקווים נייחים וניידים, שידורי רדיו וטלוויזיה בכבלים, שירותי אינטרנט (כולל מתן גישה לאינטרנט), שירותים לרשתות עסקיות וכד'. (אינו כולל שירותי התקנה של ציוד לרשתות תקשורת – אלה כלולים בשירותי בינוי)	
שירותי בינוי, כולל התקנה והרכבת מכונות וציוד	SE
1) בנייה, הריסה ושיפוץ של מבנים, מחסנים, חממות וכדומה 2) התקנה והרכבה של מכונות וציוד (אינו כולל תמורות עבור פרויקטים של בנייה שנמשכו יותר משנה)	
שירותים פיננסיים	SG
1) שירותים פיננסיים 2) FISIM (אמידה עקיפה של שירותי תיווך פיננסי)	
שירותי מחשב	SI2
1) שירותי עיבוד נתונים, תחזוקת מחשבים וציוד נלווה, תמיכה טכנית ושירותי הדרכה וייעוץ הקשורים לתוכנה ולחומרה 2) תוכנות- מכירה או קניה של תוכנות מותאמות אישית וצננת שאינם מותאמות אישית 3) רישיונות לשימוש בתוכנה 3) רישיונות לשימוש בתוכנה	
שירותי מידע	SI3
1) שימוש במאגרי מידע, כגון מאגרי מידע בנושאים מדעיים או כלכליים, מאגרים של פטנטים רשומים או כל מאגר מידע אחר שהשימוש בו כרוך בתשלום, כולל שימוש במאגרי מידע באינטרנט. 2) רכישה של מנויים לעיתונים ולספרות מקצועית	
תמלוגים עבור השימוש בקניין רוחני	SH
1) תמלוגים עבור רישיון לשכפול ו/או הפצה של מוצרים אורקוליים 2) תמלוגים עבור רישיון לשכפול ו/או הפצה של תכנות מחשב 3) תמלוגים עבור שימוש בסימנים מסחריים, פטנטים, במודלים וכדומה 4) תמלוגים עבור שימוש בתוצאות מחקר ופיתוח	
שירותי סחר אחרים	SJ34
1) עמלות לסוכנים- שירותים שסופקו ע"י סוכנים ומקדמי מכירות. כולל תמורות שחושבו על בסיס עמלות, אחוזים ממכירות או כד'. (אינו כולל תמורות למפיצים אשר רוכשים את הסחורות ומוכרים אותם לאחר מכן- לפי הכללים הבינלאומיים, שירותי הפצה (Distributive Services) אינם נכללים במסחר הבינלאומי בשירותים וכלולים למעשה בערכי הסחורות הנסחרות). 2) שירותי תקינה- הוצאות למכונת תקינה ורישוי בחו"ל עבור קבלת תווי תקן, בדיקות איכות ואישורי הפצה.	
השכרת ציוד קל או כבד	SJ33
השכרת ציוד קל או כבד: ציוד קל - ציוד משרדי, מחשבים, מכשירי תקשורת וכדומה. ציוד כבד - ציוד קידוח, כלי פיתוח ("באגרים", דחפורים, מכשירים), כלי עבודה, מכונות, מכשירים, מקלי שינוע וכד'. (אינו כולל תמורות למפעילי כלים ומכונות, החכרות פיננסיות (leasing) והחכרות נדל"ן)	
שירותים משפטיים	SJ211
1) תמורות לנותני שירותים בתחום המשפט: עורכי דין, יועצים משפטיים, משרדים משפטיים לרישום והגנת פטנטים וכד'. (כולל רק תמורות עבור נותני שירותים בתחום המשפט ולא תקבולים שהועברו בעקבות פסקי דין, אם היו כאלה) 2) הוצאות משפטיות אחרות, כגון אגרות לבתי משפט או אגרות רישום שונות.	
שירותי חשבונאות	SJ212
תמורות לנותני שירותים בתחום החשבונאות: רואי חשבון, יועצי מס ומנהלי חשבונות שסיפקו שירותים בתחומים הבאים: הנהלת חשבונות, הגשת דוחות כספיים, הכנת מסמכים וייעוץ בנושאי מסים, רישום חשבונות עסקיים, סקירות וביקורות חשבונאיות או כל שירות אחר הקשור לתחום המיסוי והחשבונאות.	
ייעוץ עסקי	SJ213
ייעוץ עסקי הניתן לחברות וליחידים (אינו כולל יועצים בתחומי המשפט, התוכנה, התקשורת, החינוך והעיצוב – אלה נכללים בסיווגים המתאימים לנושאים אלה).	

שם שירות	קוד שירות
שירותי פרסום יחסי ציבור, כולל השתתפות בתערוכות ובירידים, חקר שווקים וסקרי דעת קהל	SJ22
<p>(1) פרסומות בטלוויזיה וברדיו, פרסום בעיתונים, שלטי חוצות, קמפיין פרסום, מסע יחסי ציבור וכד'</p> <p>(2) השתתפות חברות בתערוכות ובירידים, כולל שימוש בשטח היריד, עיצוב והכנת הביתן וכד'</p> <p>(אינו כולל תשלומים בגין בתי מלון בארץ/בחו"ל ועלות כרטיסי טיסה- אלה נכללים בשירותי תחבורה ותיירות)</p> <p>(3) ביצוע סקרים שונים: סקרי דעת קהל, חקר שווקים, צריכה וכדומה</p>	
מחקר ופיתוח	SJ1
<p>(1) תמורות לחברות עסקיות, למוסדות מחקר, למוסדות אקדמיים, לאנשים פרטיים או לכל גורם אחר, עבור ביצוע מחקר ופיתוח (מו"פ – פעילות שיטתית ומקורית, המיועדת ליצור ידע מדעי או טכנולוגי חדש או – לחלופין – לפתח יישום חדש של ידע מדעי או טכנולוגי קיים).</p> <p>(2) מכירה או קניה של פטנטים- זכויות בלעדיות הניתנות על ידי מדינות לממציאים כדי למנוע מאחרים את השימוש הלא חוקי</p> <p>(3) מכירה או קניה של ידע- ידע סודי או חסוי הקשור להמצאות, לתהליכי ייצור, לשיטות, לניסיון מצטבר ולמימוניות שאינם מוגנים על ידי פטנטים.</p> <p>(4) מכירה או קניה של מותגים, עיצובים ומודלים- מותגים הם סמלים מסחריים של עסקים. עיצובים הם שילובי צורות וצבעים לצורך ייצור מוצרים. מודלים הם תכניות או אבות טיפוס הממחישים פעולות עיקריות של מוצרים ומערכות.</p> <p>(5) יצוא שירותים של חברות הנק ועסקאות חריגות בנכסים בלתי מוחשיים</p>	
שירותי אדריכלים, מהנדסים וטכנאים	SJ31
<p>תמורות לאדריכלים, למהנדסים ולטכנאים עבור שירותי ייעוץ, תכנון ופיקוח, כולל:</p> <p>(1) תכנון אדריכלי</p> <p>(2) תכנון, תוכניות עבודה ופיקוח על פרויקטים, כגון גשרים, שדות תעופה, סכרים וכד'</p> <p>(3) מיפוי, בדיקת מוצרים ואישורם, שירותי פיקוח טכניים וכד'</p> <p>(כולל שירותים שסופקו ע"י תושבי ישראל / תושבי חו"ל בישראל ו/או במדינת הלקוח)</p> <p>(אינו כולל שירותים שסופקו ע"י בעלי מקצוע בתחום התוכנה – אלה כלולים בשירותי מחשוב)</p>	
שירותי תיקון ותחזוקה	SB
החזקה ותיקון של ציוד, כלי עבודה, מכשירים, אביזרים וכלי תחבורה (כולל גם חומרים וחלקי חילוף הכלולים במחיר התיקון).	
שירותים אחרים	SJ35
<p>עמלות ושכר טרחה בגין עסקאות וניהול נדל"ן- שירותים שסופקו ע"י סוכנים ומתווכי נדל"ן עבור רכישה, מכירה, שכירה והשכרה של דירות, מחסנים, מבני תעשייה וכדומה. (כולל רק תמורות לנותני השירותים ולא את מחיר הנכסים עצמם ברכישה ובמכירה).</p> <p>כל יתר השירותים שלא סווגו לפי הסעיפים המצוינים בטבלה</p>	
דמי ניהול ושירותים אחרים בין חברות קשורות	S5
<p>(1) כיסוי הוצאות של חברות-בת ע"י חברת-אם</p> <p>(2) שירותי מכירה בין חברות קשורות</p> <p>(3) דמי השתתפות בניהול</p> <p>(4) כל שירות אחר בין חברות קשורות, שאינו נכלל בסיווג אחר</p> <p>(שירותים בין חברות קשורות, הניתנים לסיווג פרטני לפי סעיפי סיווג אחרים, נרשמים בסיווגים אלה)</p>	
שירותים אורקליים ושירותים קשורים	SK1
<p>(1) זכויות שידור והפצה של סרטים, תכניות רדיו וטלוויזיה</p> <p>(2) תמלוגים עבור השמעת שירים של יוצרים ומחיקאים ברדיו ובטלוויזיה</p> <p>(3) תמורות לשחקנים, במאים ומפיקים מתחום הקולנוע, התיאטרון, הרדיו והטלוויזיה</p> <p>(אינו כולל רכישות ומכירות של סרטים, תוכניות רדיו וטלוויזיה, הקלטות מחיקאליות)</p>	
שירותי חינוך והכשרה מקצועית	SK22
<p>(1) הכשרת עובדים בקורסים או באמצעים אחרים</p> <p>(2) תמורות למרצים/מורים, עבור מתן הרצאות ושיעורים הקשורים בהעשרת ידע או בהכשרת עובדים</p> <p>(3) מכירה של מערכי הדרכה או פיתוח של קורסים</p> <p>(אינו כולל שירותים בגין לימודי תיכון ואוניברסיטה - בהתאם לכללים הבינלאומיים, אלה כלולים בשירותי תיירות)</p>	
שירותי בריאות ובידור	SK21, SK23
<p>(1) שירותי בידור ותרבות- שירותים המסופקים ע"י מחיאות, ספרות, ארכיונים ומוסדות תרבות, בידור וספורט אחרים.</p> <p>(2) שירותי בריאות- שירותים המסופקים ע"י צוותים רפואיים, שירותי מעבדה וכו'</p> <p>(אינו כולל הוצאות של תיירים על שירותי בריאות- לפי הכללים הבינלאומיים, אלה נכללים בשירותי תיירות)</p>	